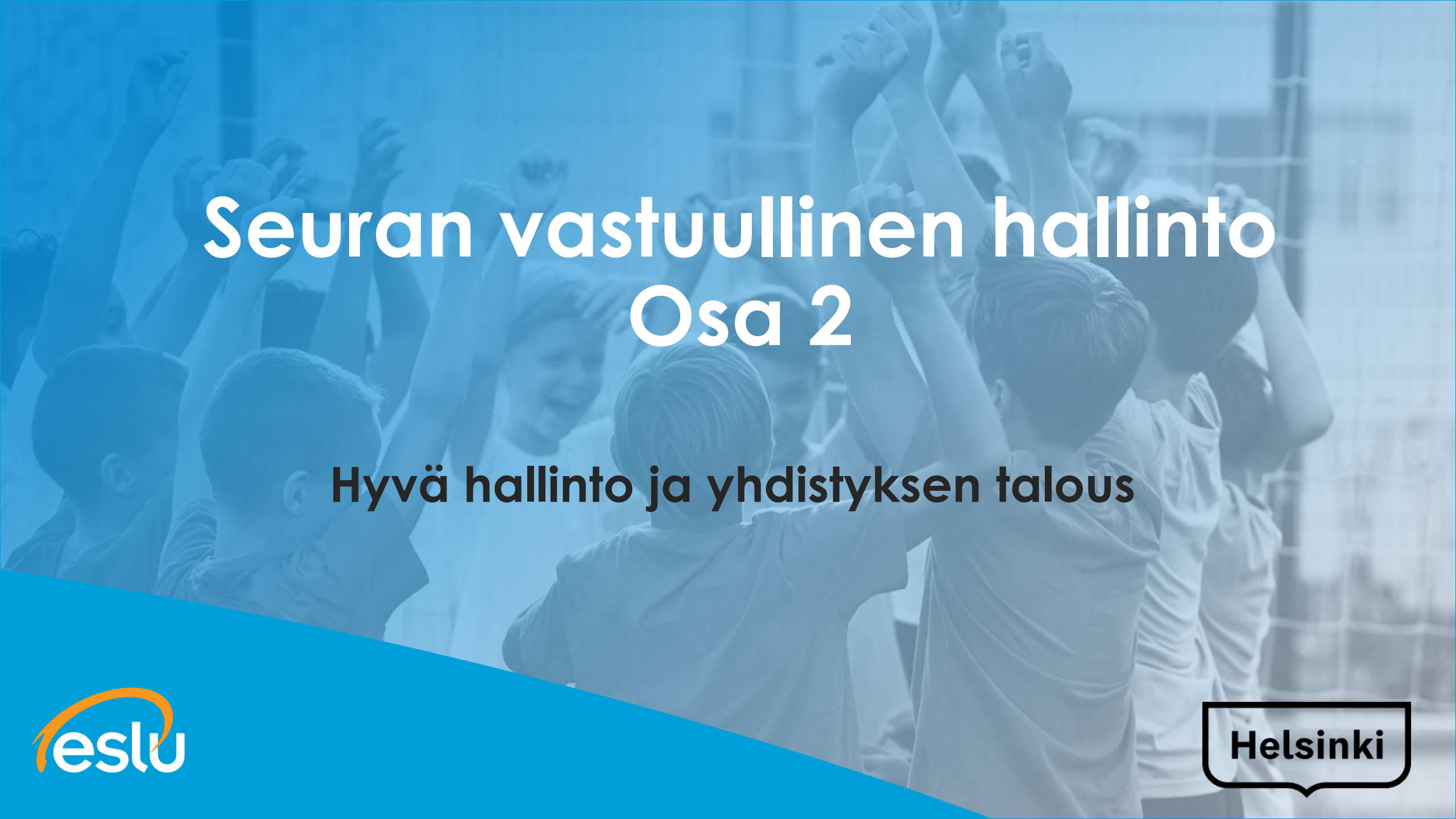
Seuran vastuullinen hallinto
Osa 2

Hyvä hallinto ja yhdistyksen talous

ESLU - Liikunnan ja urheilun asiantuntija

Henni Aro
Seuratoiminnan asiantuntija

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu

Jäsenyys yhdistyksessä

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu

Yhdistyksen jäsenyys

- Jäsenyydelle ei ole asetettu alaikärajaa
  - Säännöissä voidaan määrittää toisin
  - Äänivalta 15v
- Jäsenyys vaatii sekä jäseneksi liittyvän, että yhdistyksen toimia
  - Jäseneksi liittyvän on ilmaistava liittymistahtonsa yhdistykselle.
  - Yhdistyksessä on tehtävä päätös jäseneksi ottamisesta.
- Kenelläkään ei ole oikeutta yhdistyksen jäsenyyteen vastoin yhdistyksen tahtoa.

Säännöt: jäsenluokat ja jäsenmaksu

- Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö.
  - Jokainen henkilö on erillinen jäsen → *Perhe* ei voi olla jäsen.
- Jäsenluokat on kirjattava sääntöihin **TAI** tehtävä kirjaus että vuosikokous päättää jäsenluokat
- Jäsenmaksut:
  - Jäsenmaksuista päätetään vuosikokouksessa.
  - Eri jäsenluokilla voi olla eri suuruinen jäsenmaksu ja erilaiset jäsenedut.
  - Jäsenmaksusta ei voida antaa alennusta.
  - Tulee olla eriteltynä laskussa.

Jäsenen oikeudet

- Päätöksenteko-oikeus
- Oikeus eriävän mielipiteen esittämiseen
- Oikeus moittia yhdistyksen päätöksiä tuomioistuimessa
- Oikeus tulla valituksi yhdistyksen eri elimiin, esim. hallitukseen → HUOM! Ikä
- Oikeus tehdä aloitteita ja saada asia käsittelyyn yhdistyksen kokouksessa
- Taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet yhdistyksen toimintaan
- Valvontaoikeus: oikeus päätösten toteutumisen ja tulosten arviointiin
- Tiedonsaantioikeus: oikeus tutustua yhdistyksen asiakirjoihin
  - säännöt, jäsenluettelo, tilinpäätös
  - HUOM! Ei hallituksen kokouksen pöytäkirjoihin
- Oikeus pysyä jäsenenä tai erota yhdistyksestä

Jäsenen velvollisuudet

- Jäsenmaksun maksaminen
- Velvollisuus noudattaa yhdistyksen sääntöjä ja päätöksiä
- Velvollisuus tehdä ne tehtävät, jotka jäsen on ottanut vastaan
- Velvollisuus olla lojaali yhdistystä kohtaan ja toimia yhdistyksen päämäärien hyväksi
- Muut sääntöjen mukaiset velvollisuudet

Jäsenen eroaminen ja erottaminen

- Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä milloin tahansa.
- Määräaikaista jäsenyyttä ei ole.
- Ilmoitus kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, puheenjohtajalle tai hallituksen nimeämälle henkilölle taikka yhdistyksen kokouksessa.
- Enintään vuoden mittainen irtisanomisaika (jäsenmaksuvelvollisuus)

- Jäsen voidaan aina erottaa yhdistyslaissa mainitun perusteen nojalla:
  - Jäsenvelvollisuuden laiminlyönti
  - Jäsen on menettelyllään seurassa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä
  - Jäsen ei enää täytä lain tai yhdistyksen sääntöjen jäsenyysehtoja
- Yhdistyksen ei tarvitse erottaa ketään, vaikka erottamisperusteet olisivat olemassa → sama kohtelu kaikille
- **Eronneeksi katsominen:** Säännöissä voidaan määrätä, että jäsen katsotaan eronneeksi yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa maksamatta säännöissä määrätyn ajan.

Erottamismenettely ja muu kurinpito

- Erottamisesta on tehtävä yhdistyksessä nimenomainen päätös
- Erottamispäätös on perusteltava
- Kuuleminen
- Päätöksen tekevät jäsenet yhdistyksen kokouksessa ellei säännöissä ole toisin mainittu.
  - Mallisäännöt: ”*Hallitus päättää erottamisesta ja muista kurinpitotoimista ja niiden yhteydessä annettavista rangaistuksista*”
- Kurinpidosta tulee olla maininta yhdistyksen säännöissä!
  - Jos tekoa ei ole säädetty rangaistavaksi, ei siitä voi rangaista
  - Rangaistuslajit pitää olla tiedossa.
- Yhdistyksen kokous voi hallituksen esityksestä päättää kurinpitovallan siirtämisestä erilliselle kurinpitoelimelle.
  - Kirjallinen ohjeistus/johtosääntö.
- Erottamisesta ja jäsenoikeuksien rajoittamisesta voi päättää vain yhdistyksen kokous tai hallitus (sääntöjen salliessa), muuta kurinpitovaltaa voidaan delegoida.

Yhdistyksessä/ seurassa toimiminen ilman jäsenyyttä?

- Seuratoiminnassa oleminen ei tarkoita automattisesti jäsenyyttä
  - Suositellaan jäsenyyttä ja toiminnan järjestämistä pääsääntöisesti vain jäsenille.
- Elinkeinotoiminta:
  - Yhdistys voi tehdä pienimuotoista elinkeinotoimintaa omien sääntöjensä puitteissa.
  - Elinkeinotoiminnan liikevaihdon raja 20 000€ kuluvalta ja edelliseltä kalenterivuodelta. → Ei alv velvollisuutta.
- **Yhdistyksen normaali jäsentoiminta, jäsenhankinta, kilpailut ja tapahtumat eivät ole elinkeinotoimintaa.**

Yhdistyksessä/ Seurassa toimiminen ilman jäsenyyttä?

- Kuluttajansuojalaki koskee elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välistä toimintaa.
  - Ei koske jäsentoimintaa, mutta voi koskea asiakkaille tarjottua toimintaa.
  - Jäsensuhde vs. kuluttajasuhde.
- Kiinnittäkää huomiota seuraaviin:
  - Ehdot ovat selkeät → **peruutusehdot**
  - Hinnat ja maksut tiedossa
  - Peruutus- ja palautuskäytännöt
  - Markkinoinnin mahdollinen harhaanjohtavuus
- Hyvän hallintotavan mukainen avoimuus vaikka ei puhuttaisi kuluttajasuhteesta.

Yhdistyksessä/ Seurassa toimiminen ilman jäsenyyttä?

- Yhdistyksen säännöt ja ohjeet sitovat vain jäseniä.
  - Esimerkiksi kurinpito.
- Miten taataan sitoutuminen yhdistyksen yhteisiin ohjeisiin ja sääntöihin?
  - Kirjalliset sopimukset esim. joukkueenjohtajille, huoltajille ja muille toimihenkilöille jotka eivät jäseniä.
- Huom!
  - Yhdistyksen omat tilat
  - Tilojen järjestyssäännöt
  - Tilan käyttöoikeus

Yhdistyksen hallintojärjestelmä

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu

Jäsenen äänioikeus

- 15-vuotta täyttäneillä jäsenillä on äänioikeus.
- Jokaisella äänioikeutetulla on yksin ääni.
- Valtakirjan käyttö ei ole mahdollista.
- Säännöissä äänioikeuteen voidaan tehdä tarkennuksia/poikkeuksia:
  - Jäsenmaksun maksaminen ja äänioikeus
  - Kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on etukäteisilmoittautuminen
  - Eri jäsenluokkien äänioikeus, esim. kunniajäsenet tai ikä.
  - Valtakirjan käyttö kokouksessa.

Jäsenkokous päättää

- Hallituksen valinta
- Jäsenmaksu
- Tilintarkastajan/toiminnantarkastajan valinta
- Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle
- Toimintasuunnitelman ja budjetin hyväksyntä
- Yhdistyksen kannalta huomattavan omaisuuden luovuttaminen tai muu merkittävä talouspäätös
- Yhdistyksen sääntöjen muuttaminen
- Yhdistyksen purkaminen

Hallituksen toimeen astuminen

- Toimikausi voi alkaa heti valinnan jälkeen tai esimerkiksi seuraavan toimintakauden alussa.
  - Tämä olisi hyvä määritellä säännöissä
  - Jos ei määritetty, toimikausi alkaa heti valinnan jälkeen.
- Hallituksen jäsenten erovuoroisuus.
  - Suositus määritellä säännöissä.
  - Puheenjohtajan toimikausien rajaus?

Hallituksen toimintatapa

- Laissa ei ole säännöksiä hallituksen sisäisestä toiminnasta.
- Suosituksia toimintaan:
  - Kirjalliset toimintaperiaatteet ja pelisäännöt
  - Hallitus tekee päätökset kokouksissaan
  - Kokousta varten on yritettävä tavoittaa jokainen hallituksen jäsen
  - Kokous on päätösvaltainen, kun puolet jäsenistä on paikalla.
  - Hallitus kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta tai, jos vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.
  - **Päätökset kirjataan**
- Säännöissä voi olla tarkempia määräyksiä hallituksen toiminnasta.
- Hallitus voi delegoida toimivaltaansa.
  - Jaostot ja työryhmät → **hallitus juridisesti vastuussa.**

Hallituksen toimintatapa ja hyvä hallinto

- Avoin ja osallistava viestintä.
  - Yhteystiedot ja esittely
  - Vuosikello/kokoukset
  - ”Hallitus tiedottaa”
  - Palautemahdollisuus
- Selkeät roolit ja vastuualueet.
- Hallituksen itsearvioinnin toteuttaminen.
- Huolellinen dokumentointi.

Eri roolit ja vastuualueet hallituksessa

- Ainoastaan puheenjohtaja on pakollinen.
- Muut vastuualueet sovitaan seuran toiminnan kannalta järkevästi.
  - Hyödynnetään hallituksen osaaminen.
  - Kirjallisesti dokumentoitu
- Mahdollisia rooleja:
  - Sihteeri
  - Taloudenhoitaja
  - Viestintä ja markkinointi
  - Varainhankinta
  - Tapahtumat
  - Eri toimialueiden vastuuhenkilöt (lajit tai muu tarjonta)
  - HR-vastuu
  - …

MUISTUTUS

Hallitus ei voi päättää niistä asioista, joista voidaan lain tai sääntöjen mukaan päättää vain yhdistyksen kokouksessa tai jotka ovat erityisen laajakantoisia asioita.

Hyvän seuran tunnusmerkkejä

Liikunta- ja urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

Ilmasto ja ympäristö

Kestävä liikunta ja urheilu, joka etenee kohti hiilineutraalisuutta.

Ympäristö ja ilmasto

Ihmiset ja yhteisöt

Ihmislähtöinen, turvallinen ja ihmisoikeudet turvaava toiminta. Elinvoimaiset ja moninaiset yhteisöt, joissa tuetaan liikunnallista elämäntapaa ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhden-vertaisuus ja tasa-arvo

Turvallinen toiminta-ympäristö

Hyvä hallintotapa

Avoin ja oikeudenmukainen tapa johtaa ja toimia.

Hyvä hallinto

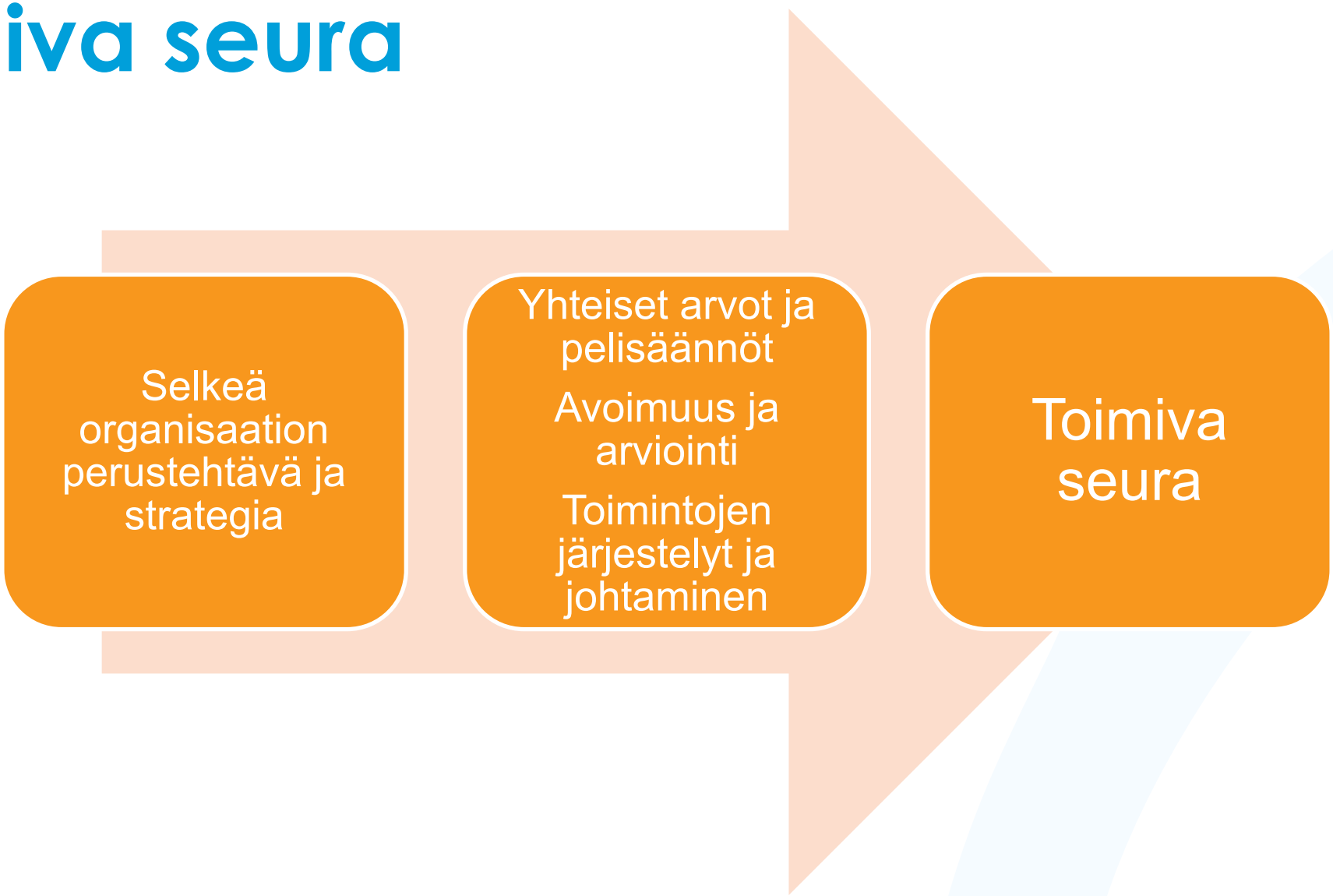
Reilu kilpailu

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

Toimiva seura

eslu
Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu
www.eslu.fi

Palautteen aika: